

A KÁRPÁT-MEDENCEI REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁK XXII. TALÁLKOZÓJÁNAK ZÁRÓNYILATKOZATA

Nagykőrös, 2017. július 6-9.

Mi, a Kárpát-medencei magyar református középiskolák küldöttei – igazgatók, tanárok, lelkipásztorok, diákok – 2017. július 6-9-e között huszonkettedik alkalommal találkoztunk a Reformáció 500., a Magyar Református Egyház megalakulásának 450. emlékévében, Arany János és Tompa Mihály születésének bicentenáriumán, Szabó Magda születésének centenáriumán a nagykőrösi Arany János Református Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium vendégszeretetéet élvezve.

A 21 magyarországi, 6 erdélyi, 2 partiumi, 2 kárpátaljai, 2 felvidéki intézmény, egy pedagógiai-szakmai szolgáltató és egy református ifjúsági szervezet küldöttei testvéri közösségben osztottuk meg tapasztalatainkat, tájékoztattuk egymást az országainkban folyó magyar református középiskolai oktatás helyzetéről, eredményeiről, gondjairól.

1. Örömmel veszünk részt a Reformáció 500. emlékévének ünneplésében, amely a protestáns iskolák hatékony együttműködését mutatja. Példaként említjük, hogy a Kárpát-medencei Protestáns Iskolatörténeti Mozaik vándorkiállítás bejárta a Kárpát-medencét, a Re:formáció vetélkedősorozaton pedig 300 iskolai csapat vett részt. Hisszük azt, hogy a közös kezdeményezések hitünk megújulását és összetartozásunk cselekvő megélését szolgálják.

2. Hálaadással tekintünk Magyarország Kormányának a Kárpát-medencei református egyháztesteknek nyújtott jelentős anyagi támogatására, amelyből templomok, parókiák, iskolaépületek újulhatnak meg vagy épülhetnek. A határon túli országrészekben a támogatás jelentős számú óvoda és néhány magyar nyelvű szakiskola elindulását is lehetővé teszi. Külön öröm az, hogy az intézményeink fejlesztését egyre több helyen öregdiákok is hathatósan támogatják. Jó példa erre a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziumának megújulása.

Az anyagi gyarapodás ráirányítja a figyelmet az egyenlőtlen infrastrukturális feltételekből adódó hátrányokra, és mindannyiunkat észszerű forrásfelhasználásra ösztönöz.

3. A 2016. évben megvalósult a református köznevelési intézményrendszer fejlesztését támogató európai uniós pályázat. Ennek eredményei közül kiemeljük a Református EGYMI közel országos lefedettséget biztosító szakszolgálatait, az RPI megújuló szakmai programjait és Kárpát-medencei projektjeit. Ígéretes a református tehetséggondozó stratégia szervezeti és szakmai megvalósulásának több eleme, kiváltképp a tehetségfejlesztő tanácsok működése, a gazdagító tehetséggondozó programok, a Talentum illetve az ÉRTED?! országos tehetséggondozó diáktábor.

4. Bizakodással tölt el bennünket, hogy intézményeink többségében évről-évre növekszik a diáklétszám, amely pedagógusaink Istentől megáldott odaadó munkájának és a szülők növekvő bizalmának jele.

5. A magyarországi köznevelés aktuális kérdéseit megvitatta az alábbiakat állapítottuk meg:

a) Bármilyen középiskolai keretlétszám meghatározása csak akkor vállalható, ha ez igazságos eljárás eredménye és nem korlátozza a szülő jogát abban, hogy a gyermekének adandó nevelést megválaszthassa. A keretlétszámok jelenlegi meghatározása a szakképzésben következetlennek tűnik. Szükséges, hogy a tanulók kiszámítható módon tanulhassanak a szakmai vizsgákig. A keretszámok igazságos meghatározásának feltétele az iskolák pedagógiai munkájának többszempontú mérése és értékelése. Javasoljuk az erre vonatkozó református monitoring-rendszer fejlesztését és alkalmazását.

b) A hatékony idegennyelv-oktatásért elkötelezetten dolgoznak iskoláink. Ebben a munkában a továbbtanuláshoz szükséges nyelvvizsga kötelezővé tétele nem koherens a köznevelés küldetésével. A nyelvvizsga-felkészítés gyakran aránytalan terhet jelent a szülőknek. A korrekt és ösztönző megoldás az érettségi vizsgarendszer rugalmas fejlesztése.

c) A tanári és tanuló túlterhelés az oktatás eredményességét veszélyezteti. Megoldás csak egy alapvetően újratervezett Nemzeti Alaptanterv hatásaként várható.

d) Egyre több nehézséget jelent iskoláinkban is a pedagógushiány. Hátrányosnak és igazságtalannak tartjuk azt a gyakorlatot, miszerint az állami ösztöndíj-rendszer a pályakezdő pedagógusokat kizárólag az állami fenntartású iskolák felé irányítja. Javasoljuk, hogy ez a kérdés is legyen része az állammal folytatott szakmai tárgyalásoknak.

e) A BTMN-es és SNI-s diákok mentesítése ügyében egyre több ellentmondás és nehezen kezelhető pedagógiai helyzet jelentkezik különösen az érettségi időszakában. Valamennyi érintett fél együttműködését szorgalmazzuk annak érdekében, hogy az iskolák felkészítési kötelezettségüknek eleget tehesenek, a tanulók jogai pedig ne sérüljenek.

6. Érezzük az időszerűségét a református köznevelési stratégia januárban megkezdett rendszerszintű megfogalmazásának. Kiemelten javasoljuk az intézménytípusok területi arányosságának megteremtését, a református többletnek a pedagógiai folyamatokban történő érvényesítését, az ehhez szükséges református nevelési-oktatási programok kidolgozását, és a mindezek sikeres bevezetéséhez szükséges református intézményvezetői képzési és továbbképzési rendszer megalkotását.

A megkezdett református tantervfejlesztési munka akkor tervezhető előrelátóan, ha a NAT a rendelkezésre álló oktatási és képzési időkeret legfeljebb 50%-át szabályozza; ennek törvényes garanciáit mielőbb szükségesnek tartjuk meghatározni.

A tananyagfejlesztés egyik első projektjeként javasoljuk a keresztyén nevelés értékelő bibliográfiájának elkészítését.

A református tantervfejlesztési munkának akkor van perspektívája, ha a református intézményekben dolgozó pedagógusok számára a továbbképzéseket a saját szakmai szolgáltató-rendszerünk adja. Kérjük, hogy a pedagógusok továbbképzésére nekünk szánt állami erőforrások ezt a törekvésünket támogassák.

Megköszönjük a nagykőrösi Arany János Református Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium munkatársainak, diákjainak, a város közösségének és a rendezvény támogatóinak a szeretetteljes vendégfogadást, valamint minden közreműködőnek a találkozón végzett szolgálatát.

Nagykőrös, 2017. július 9.

A zárónyilatkozatot aláíró intézmények:

Arany János Református Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium – Nagykőrös

Baár-Madas Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium – Budapest

Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium – Székelyudvarhely

Benkő István Református Ált. Iskola és Gimnázium – Budapest

Bethlen Gábor Kollégium – Nagyenyed

Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium – Hódmezővásárhely

Bocskai István Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Szakközépiskola, Alapfokú

Művészeti Iskola és Kollégium – Halásztelek

Czeglédi Péter Református Gimnázium – Léva

Debreceni Református Kollégium Dóczy Gimnáziuma – Debrecen

Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona – Debrecen

Gödöllői Református Líceum Gimnázium – Gödöllő

Irinyi János Református Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon – Kazincbarcika

Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium – Karcag

Kecskeméti Református Gimnázium – Kecskemét

Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnázium és Kollégium – Kiskunhalas

Kolozsvári Református Kollégium – Kolozsvár

Launai Miklós Református Iskola – Neszmély

Lévay József Református Gimnázium és Diákotthon – Miskolc

Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium – Budapest

Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium – Nagyvárad

Marosvásárhelyi Református Kollégium – Marosvásárhely

Mezőtúri Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola és Óvoda – Mezőtúr

Móricz Zsigmond Református Kollégium – Kisújszállás

Nagybereg Református Líceum – Nagybereg

Pécsi Református Kollégium – Pécs

Péterfalvi Református Líceum – Péterfalva

Református Kollégium – Kézdivásárhely

Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona – Sárospatak

Sepsiszentgyörgyi Református Kollégium – Sepsiszentgyörgy

Szentendrei Református Gimnázium – Szentendre

Tatai Református Gimnázium – Tata

Tompa Mihály Református Gimnázium – Rimaszombat

Zilah Református Wesselényi Kollégium – Zilah

Református Pedagógiai Intézet – Budapest

Soli Deo Gloria Református Diákmozgalom